

กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจ บ้านพักผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

The Strategies Management and the Successful of Aged Care Business
Providers in Bangkok Metropolitan Areas

¹แดเนียล ศิริพัฒน์, ²ภาวิณี อารีศรีสม

³อนวัณ จรัสรัตนไพบูลย์ และ ⁴มนตรี สิงหะวาระ

^{1*}Danial Siriphat, ²Pawinee Areesrisom

³Anuwat Jaradrattanapaiboon, and ⁴Montri Singhavara

^{1, 3, 4}มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

^{1, 3, 4}Maejo University, Chiangmai, Thailand

²มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดแพร่

²Maejo University Phrae Campus, Phrae, Thailand

E-mail: ¹siriphat.da@gmail.com, ²areesrisom2@gmail.com

³anuwat-j@mju.ac.th, ⁴montrieconmju51@gmail.com

Received September 5, 2025; Revised October 16, 2025; Accepted January 23, 2026

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) ศึกษาลักษณะความสำเร็จของการประกอบการจัดการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ 3) หากกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี การวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คน ด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวนทั้งสิ้น 30 คน ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและจัดระเบียบข้อมูล แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันด้านการเมือง เศรษฐกิจ โรคระบาด เทคโนโลยี ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในการปรับตัวและเตรียมพร้อม ซึ่งถือว่ายังเป็นจำนวนที่น้อย เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น 2) การจัดการด้าน

บุคลากร กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ การจัดการด้านคุณภาพการบริการ และคุณสมบัติของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุส่งผลต่อลักษณะความสำเร็จของการประกอบการจัดการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีสมการมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 72% และ 3) แนวทางปฏิบัติรวมทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหา ที่ไม่ยึดติดกับกฎระเบียบขององค์กรมากเกินไปในการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง มีการบอกต่อของกลุ่มลูกค้า และการสร้างความน่าเชื่อถือของธุรกิจ ทำให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจในประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ดีมีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ: กลยุทธ์; การจัดการและความสำเร็จ; การประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ

Abstract

This article aimed 1) to examine the characteristics of the aged care business providers in Bangkok and the metropolitan area, 2) to investigate the key factors contributing to the success of managing the aged care business providers, and 3) to identify the strategic management and success of the aged care business providers in Bangkok and the metropolitan area. This research employed a mixed-methods approach, incorporating both quantitative and qualitative methodologies; the quantitative component involved data collection from a sample of 390 participants using questionnaires. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis; the qualitative component consisted of in-depth interviews with a total of 30 key informants, and content analysis was conducted, and the data were organized and presented in a descriptive form.

The research findings were as follows: 1) the current conditions, namely, political, economic, pandemic-related, and technological factors, had influenced the operations of the aged care business providers in Bangkok and the metropolitan area, particularly in terms of adaptation and preparedness. However, the number of such facilities remains relatively low compared to the growing elderly population; 2) human resource management, the strategic management and success of the aged care business providers, service quality management, and the characteristics of elderly care home entrepreneurs have influenced the characteristics of the success of the aged care business providers in Bangkok and the metropolitan area by predictive equation accounts for 72% of the variance; and 3) practical guidelines, including problem-solving approaches that were not overly constrained by organizational regulations, along with customer referrals and the establishment of business credibility, enhance customer confidence in operational efficiency. These

factors directly influenced the strategic management and success of the aged care business providers in Bangkok and the metropolitan area, respectively.

Keywords: Strategies; Management and Success; the Aged Care Business Providers

บทนำ

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ตัวเลขประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของประเทศไทยพบว่าการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุ 14 ล้านคนหรือประมาณร้อยละ 20 ของประชากรไทยกำลังก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุในปี พ.ศ. 2563 อย่างเต็มรูปแบบสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงประชากรอันเนื่องมาจากการลดลงของอัตราการตายประกอบกับอัตราการเกิดของประชากรไทยลดลง (กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2566) โดยภาครัฐได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมผู้สูงอายุ เช่น ผลักดันให้มีกฎหมายการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวและผลักดันให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตัวเองได้ โดยภาครัฐให้การสนับสนุนการสร้างอาชีพและรายได้ สนับสนุนผู้สูงอายุให้มีศักยภาพเข้าสู่ตลาดงาน โดยภาครัฐทำการพัฒนาระบบการดูแล และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับผู้สูงอายุ (นุสรี ศิริพัฒน์, 2567) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลกระทบเป็นวงกว้างทั้งในระดับมหภาค ได้แก่ ผลต่อผลผลิตรวมของประเทศ (GDP) รายได้ต่อหัวของประชากร การลงทุนและการออม งบประมาณของรัฐและในระดับจุลภาค ได้แก่ ผลต่อตลาดผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการเงินและสุขภาพการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวผู้สูงอายุจะต้องได้รับตามกฎหมาย เช่น การบริการทางการแพทย์ การบริการทางการศึกษา การประกอบอาชีพ การมีส่วนร่วมทางสังคมและการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ (ดวงสมร รุ่งสวรรค์โพธิ์, 2562) พร้อมทั้งการอำนวยความสะดวกและปลอดภัยในอาคารสถานที่ยานพาหนะ บริการสาธารณะอื่นๆ การช่วยเหลือค่าโดยสารยานพาหนะ การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ ความช่วยเหลือกรณีถูกทำร้ายหรือได้รับอันตรายหรือถูกทารุณกรรม การช่วยเหลือกรณีถูกทอดทิ้ง การช่วยเหลือกรณีถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ การจัดที่พักอาศัยให้กับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาการจัดหาเครื่องนุ่งห่ม การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพการจัดงานศพตามประเพณีสิทธิต่าง ๆ เหล่านี้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายก็เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของสังคมไทยที่ได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (คุณัญญา สมเพชร และคณะ, 2565)

ธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุภาคเอกชนมักดำเนินการโดยบุคลากรทางการแพทย์และนักธุรกิจที่สนใจลงทุนในอุตสาหกรรมนี้ อย่างไรก็ตามการกำหนดกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต (จิรประภา อัครบวร, 2566) หากมีการจัดการที่ถูกต้องและเหมาะสม จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและผลลัพธ์ที่ดีให้กับธุรกิจได้ จากการศึกษาด้านการจัดการทั่วไป พบว่ากระบวนการบริหารจัดการ การวางแผน การดำเนินงาน และการควบคุม ล้วนมี

ความสำคัญต่อการสร้างระบบการบริหารจัดการบ้านพักผู้สูงอายุ จากการสำรวจพบว่า กรุงเทพมหานครมีจำนวน 1,054,458 คน คิดเป็นร้อยละ 18.22 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด รองลงมา จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 451,794 คน คิดเป็นร้อยละ 17.31 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 338,939 คน คิดเป็นร้อยละ 19.52 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด จังหวัดขอนแก่นมีจำนวน 312,993 คน คิดเป็นร้อยละ 17.98 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด และจังหวัดนครศรีธรรมราชมีจำนวน 277,030 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัดตามลำดับ (ศุภศิริ โปศิริ และ วัชร เวชประสิทธิ์, 2564) จากประเด็นดังกล่าวนี้ ผู้ประกอบการในธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการ และเตรียมองค์กรให้พร้อมรับมือกับความท้าทายและการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะปัจจัยภายนอก เช่น การเมือง เศรษฐกิจ โรคระบาด และเทคโนโลยี มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการจึงต้องมีความสามารถในการปรับตัวและเตรียมพร้อมรับมือกับความท้าทายเหล่านี้เพื่อไม่ให้พลาดโอกาสทางธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ (ธธีรธร ชีระขวัญโรจน์, 2563)

บทความนี้นำเสนอกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อเป็นการศึกษาถึงความสำคัญของการบริหารจัดการ และเตรียมองค์กรให้พร้อมรับมือกับความท้าทายและการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบการเลือกใช้สถานบริการผู้สูงอายุ เพื่อพัฒนาเป็นกลยุทธ์การตลาดเพื่อส่งเสริมธุรกิจบริการผู้สูงอายุผู้ประกอบการในอนาคตให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาลักษณะความสำเร็จของการประกอบการจัดการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. เพื่อหากลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารที่เป็นหนังสือ วารสาร บทความทางวิชาการ ผลงานวิจัย คู่มือ รายงานการประชุม สื่ออินเทอร์เน็ต โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร

การจัดการ คือ การบริหารองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด (จิรประภา อัครบวร, 2566) การที่ให้งานกิจกรรมต่างๆ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยคนและทรัพยากรขององค์กร โดยการใช้

คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ขององค์การและนอกองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีระบบ (จิตวิบูลย์ วัฒนวิทย์, 2565) เป็นกระบวนการในการกำหนดทิศทางของการกระทำแนวทางการจัดสรรทรัพยากรที่จะทำให้เกิดผลสอดคล้องกับภารกิจและเป้าหมายขององค์กร มีการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด (ภิรมย์วิมล ปรมัตถ์วรโชติ, 2565)

สรุป การบริหารจัดการองค์การ หมายถึง การประสานงานและการบริหารหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร และทุนทรัพยากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพในการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามลำดับ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ

กลยุทธ์ในทางธุรกิจกลยุทธ์ หมายถึง การกำหนดและประเมินทางเลือกต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ที่ต้องการจากวางแผนดำเนินธุรกิจของตน ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (นราธิป ชีรธนาธร, 2565) เป็นแผนรวมของการดำเนินการที่กำหนดทิศทางของการกระทำแนวทางการจัดสรรทรัพยากรเพื่อบรรลุเป้าหมายระยะยาวขององค์กรที่จะทำให้เกิดผลสอดคล้องกับภารกิจและเป้าหมายขององค์กร (จิตติ ตริศิริโชติ, 2564)

สรุป การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic management) เป็นวิธีการจัดการแบบหนึ่งที่มีมุ่งเน้นการกำหนดทิศทางภารกิจและกลยุทธ์การดำเนินงานขององค์การในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันทางธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการจัดการด้านคุณภาพการบริการ

ความสามารถขององค์กรจากการในการจัดการด้านคุณภาพการบริการเพิ่มคุณค่าต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรที่จะสามารถทำกำไรและประสบความสำเร็จได้ หรือขาดทุน จนนำมาซึ่งความล้มเหลวขององค์กรได้นั้น จะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นสำคัญ (โมรยา วิเศษศรี และคณะ, 2563) เป็นกระบวนการในการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามโดยการจัดการด้านคุณภาพการบริการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหารและดำเนินงาน เพื่อที่จะสามารถ ตอบสนองความต้องการของลูกค้าและให้มีความสามารถทางการแข่งขันอย่างสูงสุด (ธนียฐา สร้อยทอง และคณะ, 2566)

สรุป การจัดการด้านคุณภาพการบริการเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำพาธุรกิจไปสู่ความสำเร็จ ธุรกิจที่มีความได้เปรียบทางการแข่งขันสูงย่อมนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลต่อไป

รูปแบบธุรกิจสถานดูแลผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย

สถานดูแลผู้สูงอายุ หมายถึง สถานบริการที่ไม่ใช่โรงพยาบาล มีการให้บริการที่พำนักร บริการยาแก่ผู้สูงอายุที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์อย่างเป็นประจำ โดยทั่วไปจะครอบคลุมการให้บริการที่พักค้างคืน อาหาร การดูแลความสะอาดเสื้อผ้าและที่พำนัก ตลอดจนความสะอาดของ

ร่างกาย พร้อมทั้งติดตามดูแลสุขภาพเบื้องต้นอย่างใกล้ชิด หากมีความเจ็บป่วยจะบริการ นำส่งต่อแผนกคนไข้ของโรงพยาบาลใกล้เคียงเพื่อรับการรักษายาบาลต่อไป (พัสสรณ์ วรรณฤทธิ์ระกุล และพรเพ็ญ เพชรสุขศิริ, 2564) การลงทุนธุรกิจสถานบริการดูแลผู้สูงอายุทุกองค์กรต้องวางแผนที่ดีเกี่ยวกับกลยุทธ์ธุรกิจ หรือกลยุทธ์ทางการเงิน การวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะทำก่อนเริ่มธุรกิจ เนื่องจากการเตรียมวางแผนทางการเงินช่วยให้สามารถดำเนินขั้นตอนในการวัดความสำเร็จของกลยุทธ์ธุรกิจและให้ภาพรวมแก่นักลงทุนเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของธุรกิจ เช่น สถานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ และธุรกิจบริการส่งผู้ดูแลไปดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน เป็นต้น (กัญญารัตน์ ผึ้งบรรหาร และคณะ, 2567)

สรุป คุณลักษณะของผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่เป็นเจ้าของหรือเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการธุรกิจการจัดสรรทรัพยากร ตลอดจนการหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ธุรกิจ บ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามลำดับ

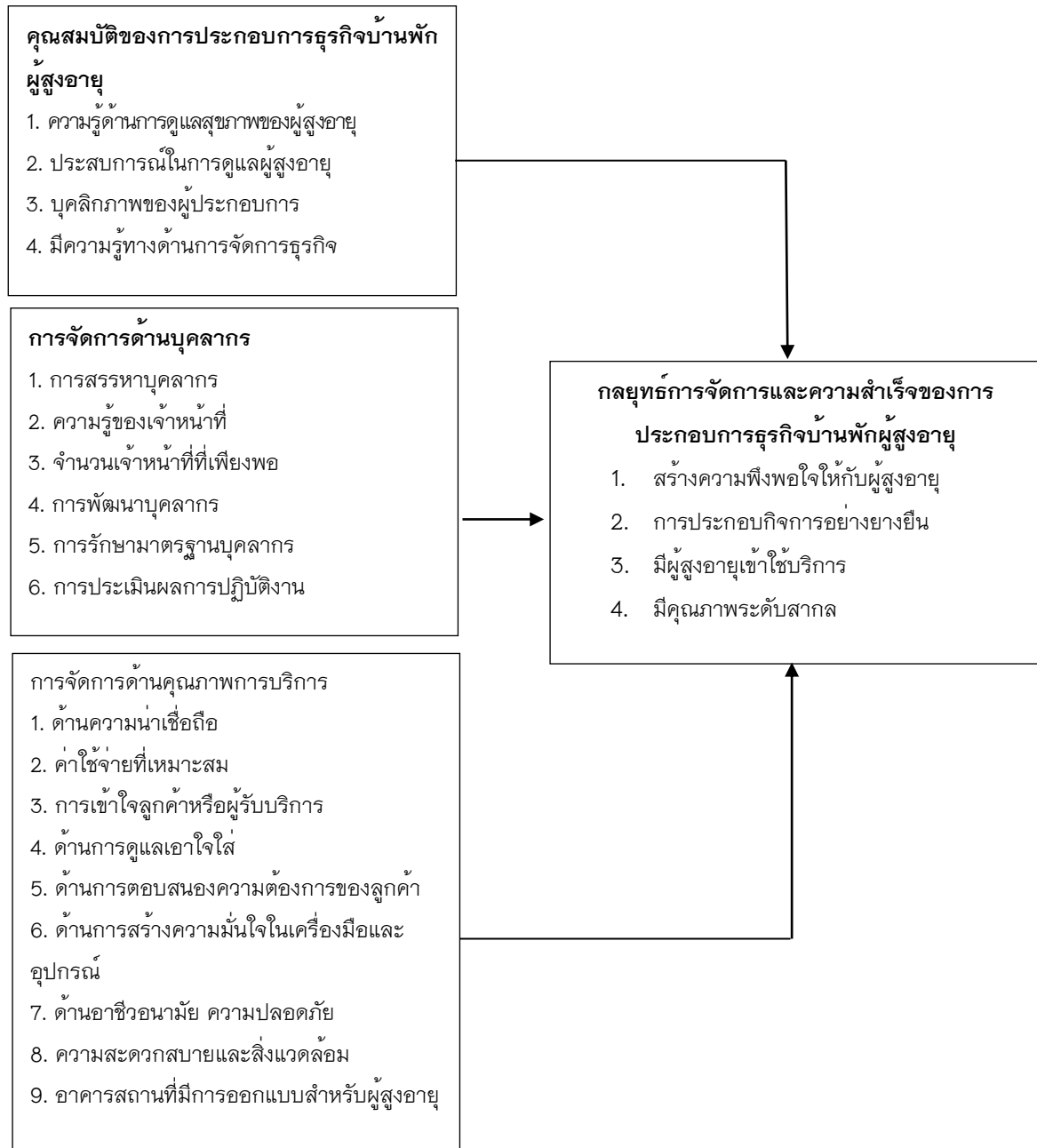
สรุป ธุรกิจสถานดูแลผู้สูงอายุ หมายถึง สถานบริการที่ไม่ใช่โรงพยาบาล ให้บริการที่พักอาศัย อาหาร การดูแลความสะอาด และติดตามสุขภาพเบื้องต้น โดยกลยุทธ์ธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญหลักที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจและแสดงความเป็นไปได้ของธุรกิจ ผู้วิจัยใช้แนวคิดดังกล่าวเป็นกรอบในการกำหนดขอบเขตธุรกิจ และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

สรุปการทบทวนวรรณกรรม การศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ คือ ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้สูงอายุ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยการเพิ่มปัจจัยทางการบริหารที่เพิ่มขึ้น คือ ตลาด เป็นที่สำหรับจำหน่ายสินค้าและบริการ ที่ช่วยสนับสนุนกระบวนการจัดการให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบของธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุให้แก่ผู้มาใช้บริการทุกคนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน หลักความประหยัด หลักความสะอาด บริการที่จัดให้แก่ผู้รับบริการจะต้องเป็นไปในลักษณะปฏิบัติได้ง่ายสะดวกสบาย สั้นเปลืองทรัพยากรไม่มากนัก ทั้งยังไม่เป็นการสร้างภาระ ยุ่งยากใจให้แก่ผู้บริการหรือผู้ให้บริการมากเกินไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด ทฤษฎี ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบธุรกิจสถานดูแลผู้สูงอายุ (พัสสรณ์ วรรณฤทธิ์ระกุล และ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ, 2564; กัญญารัตน์ ผึ้งบรรหาร และคณะ, 2567) การบริหารจัดการองค์กร (จิรประภา อัศวบรร, 2566; ธิดิฐ หมั่นหมี่, 2565) การจัดการด้านคุณภาพการบริการ (โมรยา วิเศษศรี และคณะ, 2563; ธนิษฐา สร้อยทอง และคณะ, 2566) และกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ (นราธิป ชีรธนาธร, 2565; ชีตัต ตรีศิริโชติ, 2564) โดยเลือกเฉพาะ 4 ตัวแปรที่มีความสอดคล้องประกอบด้วย 1) คุณสมบัติของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ 2) การจัดการด้านบุคลากร 3) การจัดการด้านคุณภาพ

การบริการ และ 4) กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ อันจะนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ประเด็นศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถเขียนกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed methods research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อการค้นหาคำความจริงเชิงประจักษ์จากวัตถุประสงค์การวิจัย และการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรคือ เป็นผู้สูงอายุหรือญาติผู้สูงอายุที่พักอาศัยในบ้านพักผู้สูงอายุของสถานประกอบการซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพธุรกิจและผู้สูงอายุ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าปี พ.ศ. 2565 ในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร ใช้หลักการคำนวณของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือมีความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นไม่เกิน 0.05 โดยสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนในแต่ละจังหวัดในเขตกรุงเทพและปริมณฑล (ธานีทร์ ศิลป์จารุ, 2560) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าความเที่ยงตรง(Validity) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผู้วิจัยจึงทำการเลือกเฉพาะข้อคำถามที่เป็นไปตามเกณฑ์ คือ $IOC \geq .50$ เพื่อแสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องของข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมี โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 30 ราย ก่อนนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลจริงโดยมีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.705 – 0.910 โดย ค่า α ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น (สมโภชน์ อเนกสุข, 2564) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดหาผู้ช่วยเก็บข้อมูล จำนวน 4 คน โดย ผู้ช่วยเก็บข้อมูลทุกคนสามารถปฏิบัติได้ตามแนวทางเดียวกัน จากนั้นทำการชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถึงวัตถุประสงค์เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 390 ฉบับแล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมประมวลผลข้อมูลสำเร็จรูป และการทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ยอมรับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานโดยวิเคราะห์ ค่าสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยค่า F-test พร้อมทั้งการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่กำหนดไว้

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากร คือ การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นจากเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จากผู้แทนกรมกิจการผู้สูงอายุ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดรวม 6 คน นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ จำนวน 2 คน และ 2) จากผู้แทนกลุ่มของผู้ประกอบการ และผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 30 คน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกมีประเด็นในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้วางกรอบไว้มีลักษณะเป็นเค้าโครง (Outline) หัวข้อการสนทนาที่มีความยืดหยุ่น (Flexible) เป็นคำถามคร่าวๆ เพื่อเป็นแนวในการสัมภาษณ์หรือการสนทนาให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ ซึ่งขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือมี 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาเอกสาร แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและศึกษาบทสรุปความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแล้วสร้างคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก 2) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ (สุภางค์ จันทวานิช, 2565) พร้อมทั้งใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิจัยได้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) จากฐานข้อมูลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ เอกสาร บทความทางวิชาการ รายงานผลการศึกษามหาวิทยาลัยวิจัยเพื่อสนับสนุนผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการวิจัยแล้วนำมาสรุปผลการวิจัย โดยนำเสนอทั้งข้อมูลที่มีความเหมือนและความต่างที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลจนได้แก่นแท้ของแนวคิดในประเด็นที่ได้ศึกษา เรียบเรียงข้อมูลที่เป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อยจากนั้นลดทอนข้อมูลที่คลุมเครือและซ้ำซ้อนกันเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลพรรณนา (บุษกร เชี่ยวจินดาภานต์, 2561)

ผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยนำเสนอได้ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 63.85 มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 มีอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 30,001–40,000 บาท จำนวน 146 คน และมีสถานภาพสมรส จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 71.60 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล นำเสนอได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวม

กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. คุณสมบัตินของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ	4.19	.88	มาก
2. การจัดการด้านบุคลากร	4.23	.90	มาก
3. การจัดการด้านคุณภาพการบริการ	4.28	.90	มาก
4. กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ	4.29	.89	มาก
ผลรวม	4.24	.89	มาก

จากตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการต่อกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.24 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่ากลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}$) = 4.29 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาการจัดการด้านคุณภาพการบริการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.28 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การจัดการด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.23 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ คุณสมบัตินของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.19 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากตามลำดับ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น 1) คุณสมบัตินของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเรื่องเพศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 2) การจัดการด้านบุคลากรในเรื่องอาชีพ 3) การจัดการด้านคุณภาพการบริการ ในเรื่องเพศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ 4) กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเรื่องเพศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างตามปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการ ประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง					
	เพศ	อายุ	ระดับ การศึกษา	อาชีพ	รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	ระยะเวลา ในการเข้าพัก
1. คุณสมบัตินิติของการประกอบการธุรกิจบ้านพัก ผู้สูงอายุ	.028*	.284	.080	.016*	.015*	.120
2. การจัดการด้านบุคลากร	.670	.178	.716	.014*	.100	.130
3. การจัดการด้านคุณภาพการบริการ	.030*	.982	.150	.012*	.009*	.142
4. กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการ ประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ	.026*	.161	.189	.030*	.010*	.110

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ปัจจัยความถดถอยเชิงพหุคูณตัวแปรกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการ
ประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยนำเสนอตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณกลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการ ประกอบการธุรกิจบ้านพัก
ผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตัวแปรพยากรณ์	กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพัก ผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล						
	B	S.E.	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (constant)	0.698	0.326	–	2.135	0.035	–	–
1. คุณสมบัตินิติของการประกอบการธุรกิจ บ้านพักผู้สูงอายุ	0.075	0.032	0.140	2.274	0.025*	0.660	1.504
2. การจัดการด้านบุคลากร	0.134	0.062	0.165	2.164	0.131	0.614	1.627
3. การจัดการด้านคุณภาพการบริการ	0.105	0.053	0.145	2.019	0.018*	0.726	1.585
4. กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของ การประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ	0.083	0.238	0.156	2.969	0.106	0.928	1.743
R = 0.86, R ₂ =0.72 R ₂ Adjusted=0.75, Sr2=0.39, F=45.59, p<0.001							

** P<.01, *P<.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณตัวแปรกลยุทธ์การจัดการและ
ความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่
1) คุณสมบัตินิติของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ 2) การจัดการด้านบุคลากร 3) การจัดการ
ด้านคุณภาพการบริการ และ 4) กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพัก
ผู้สูงอายุ และเมื่อพิจารณาแนวโน้มของผลกระทบของตัวแปรอิสระพบว่า การจัดการด้านบุคลากร
ส่งผลต่อมากที่สุด รองลงมาการจัดการด้านคุณภาพการบริการ กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จ

ของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ และคุณสมบัติของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ น้อยที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล สามารถนำเสนอผลการสัมภาษณ์ข้อมูลดังนี้

ลักษณะธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยสรุปพบว่า

1) ด้านบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล ดังนั้นผู้ประกอบการสถานบริบาลและการดูแลผู้สูงอายุ ควรมีความเป็นภาวะผู้นำด้านการประกอบการ ในหลาย ๆ ด้าน

2) ด้านบุคลากรที่มีความรู้และทักษะเฉพาะ ถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ดังนั้นผู้ประกอบการ ควรให้ความสำคัญในด้านสมรรถนะขององค์กร เช่นด้านทักษะและความรู้ทางธุรกิจ เช่น การมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ รวมทั้งการมีความรู้ในการ จัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

3) การสร้างองค์ความรู้และเสริมสร้างศักยภาพด้านการบริหารจัดการถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ดังนั้นควรให้ความสำคัญในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสมรรถนะองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการประกอบการ ด้านการส่งเสริมการตลาดบริการ เป็นต้น

4) พัฒนาธุรกิจบริการสู่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ด้านบุคลากร ต้องมีองค์ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ด้านสถานที่ ควรมีความ สะอาด ความปลอดภัย แสงสว่างที่เพียงพอ ระดับเสียงไม่ดังเกินไป สะดวกในการเดินทาง และด้านผล ประกอบการ ต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

5) การสร้างโอกาสทางการตลาดและเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจดูแลผู้สูงอายุที่มีศักยภาพเช่น การนำเทคโนโลยี เครื่องช่วย ด้านการตลาด นวัตกรรม มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้ กว้างและเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นช่องทางในการเพิ่มลูกค้ารายใหม่เพิ่มขึ้น เป็นต้นจาก ข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปสภาพและปัญหาในปัจจุบันที่เหมาะสมสำหรับธุรกิจสถานบริบาลและ การดูแลผู้สูงอายุในประเทศไทย

ความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของธุรกิจสถานดูแลผู้สูงอายุมีดังนี้

1. ปัจจัยด้านกลยุทธ์ พบว่า 1) กลยุทธ์ค่าบริการราคามีอิทธิพลต่อการรับรู้ของผู้บริโภคในเชิง คุณค่าและคุณภาพของบริการ 2) กลยุทธ์การวางแผนการตลาดการตลาดเป็นเรื่องสำคัญสำหรับ ประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพราะจะต้องมีการบริการที่ดี มีความตั้งใจ สามารถดูแลเอาใจใส่ได้อย่างใกล้ชิดเพื่อสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า 3) กลยุทธ์การ สร้างความเชื่อมั่นคอยดูแลอย่างใกล้ชิด และมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยสูงอายุให้มีสุขภาพจิตที่ดี

2. คุณภาพการบริการ ถือเป็นสาระสำคัญของธุรกิจสถานดูแลผู้สูงอายุที่จัดอยู่ในประเภท ธุรกิจภาคบริการ การบริการดังกล่าวจะต้องอยู่บนพื้นฐานของใจที่รักในงานบริการได้เป็นอย่างดี

3. ปัจจัยระบบบริหารจัดการ การดำเนินงานและลักษณะบริการที่มีความยืดหยุ่น จะส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจมากกว่าการยึดระบบบริหารจัดการเพียงรูปแบบเดียว และเพิ่มแรงจูงใจให้กับบุคลากร อันจะส่งผลต่อระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

4. ปัจจัยทรัพยากรบุคคลบุคลากรนับเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการผลักดันให้องค์กรขับเคลื่อนไปสู่ทิศทางของการบริการที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายการบริการ

5. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หรือ “ทำเลที่ตั้ง” เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจสถานดูแลผู้สูงอายุ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานดูแลผู้สูงอายุ จึงเป็นหนึ่งในปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น

6. จริยธรรมของผู้ประกอบการ ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติควบคู่กับการดำเนินธุรกิจ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งทั้งหมดนี้จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการบริการที่มีคุณภาพตามลำดับ

กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัย สรุปได้ว่า การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจเป็นการพัฒนาแผนระยะยาวบนรากฐานของโอกาสและอุปสรรคที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก และการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยองค์กรจะต้องกำหนดและเลือกกลยุทธ์ที่ดีและเหมาะสมกับองค์กรที่สุด ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ด้วยการคำนึงถึงสถานการณ์ขององค์กรในระยะยาว ผู้ประกอบการต้องพยายามตอบคำถามว่าทำอย่างไรองค์กรจึงจะไปถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ จากการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการสถานดูแลผู้สูงอายุให้ความสำคัญและมีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจระดับต่างๆ ดังนี้

1) กลยุทธ์ระดับธุรกิจกลยุทธ์ระดับธุรกิจหรือกลยุทธ์ในการแข่งขัน เป็นการกำหนดกลยุทธ์ในระดับที่ย่อยลงไป ด้วยการพยายามสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้เหนือกว่าคู่แข่ง ซึ่งธุรกิจสถานดูแลผู้สูงอายุสามารถจำแนกกลยุทธ์ในการแข่งขัน เป็นต้น

2) กลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ กลยุทธ์ระดับปฏิบัติการเป็นกลยุทธ์ที่มีระยะเวลาสั้น ซึ่งจะดำเนินงานเพื่อตอบสนองและสนับสนุนกลยุทธ์ในการแข่งขัน โดยผู้บริหารจะกระจายกลยุทธ์ลงไปในแต่ละหน้าที่ทางธุรกิจ เช่น การตลาด การเงิน การผลิต ทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น

3) กลยุทธ์การบริหารจัดการ ประกอบด้วย (1)กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต่างใช้กลยุทธ์การทำงานเป็นทีมเป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงาน มีการกระจายอำนาจให้บุคลากรสามารถตัดสินใจและดูแลรับผิดชอบงานทั้งหมด นำมาซึ่งการกำหนดมาตรฐานต่างๆ (2) กลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร เนื่องจากการสร้างแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่างๆ จึงไม่เพียงเป็นการให้รางวัลและผลตอบแทนเท่านั้น แต่อาจจะส่งผลต่อการดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรมนุษย์ และ (3)กลยุทธ์การคัดสรรบุคลากร จากการศึกษากลยุทธ์

การคัดสรรทรัพยากรบุคคลของสถานดูแล ทั้งนี้เพื่อว่าทางสถานดูแลผู้สูงอายุจะได้มีบุคลากรที่มีทักษะความรู้ความชำนาญเพียงพอที่จะสามารถให้บริการผู้สูงอายุได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า บ้านพักผู้สูงอายุในปัจจุบัน จึงต้องมีการปรับตัวและเตรียมพร้อมในการรองรับจำนวนผู้สูงอายุดังกล่าว ถือว่ายังเป็นจำนวนที่น้อย เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงถือว่าเป็นปัญหาของธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุที่ต้องหาทางแก้ไข กอปรกับในปัจจุบัน ยังขาดแคลนไม่ทันต่อความต้องการของตลาด และยังมีสิ่งที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงในประสิทธิภาพและประสิทธิผลหลายด้านโดยเฉพาะด้านความสะดวก ปลอดภัย มีบริการที่ดี ครบวงจร ในประเด็นนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศุภศิริ โปศิริ และ วัชร เวชประสิทธิ์ (2564) พบว่า ด้านสภาพปัญหา อุปสรรค และการดำเนินงานของธุรกิจดูแลผู้สูงอายุ มีจำนวนไม่เพียงพอหรือขาดแคลน เนื่องจากยังไม่มีมีการกำกับดูแลโดยเฉพาะ บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการดูแลผู้สูงอายุและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งผลงานวิจัยของ ธนิษฐา สร้อยทอง และคณะ (2566) พบว่า ระบบการสาธารณสุขให้มีทั้งคุณภาพ ประสิทธิภาพ และศักยภาพที่ดีเพิ่มมากขึ้น เพื่อบริการสังคมผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีสถานที่รักษาพยาบาลที่ดี เข้าถึงยา เวชภัณฑ์ ได้เข้ารับการรักษาที่ดีและเหมาะสมทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายได้อย่างมีความสุขตามลำดับ

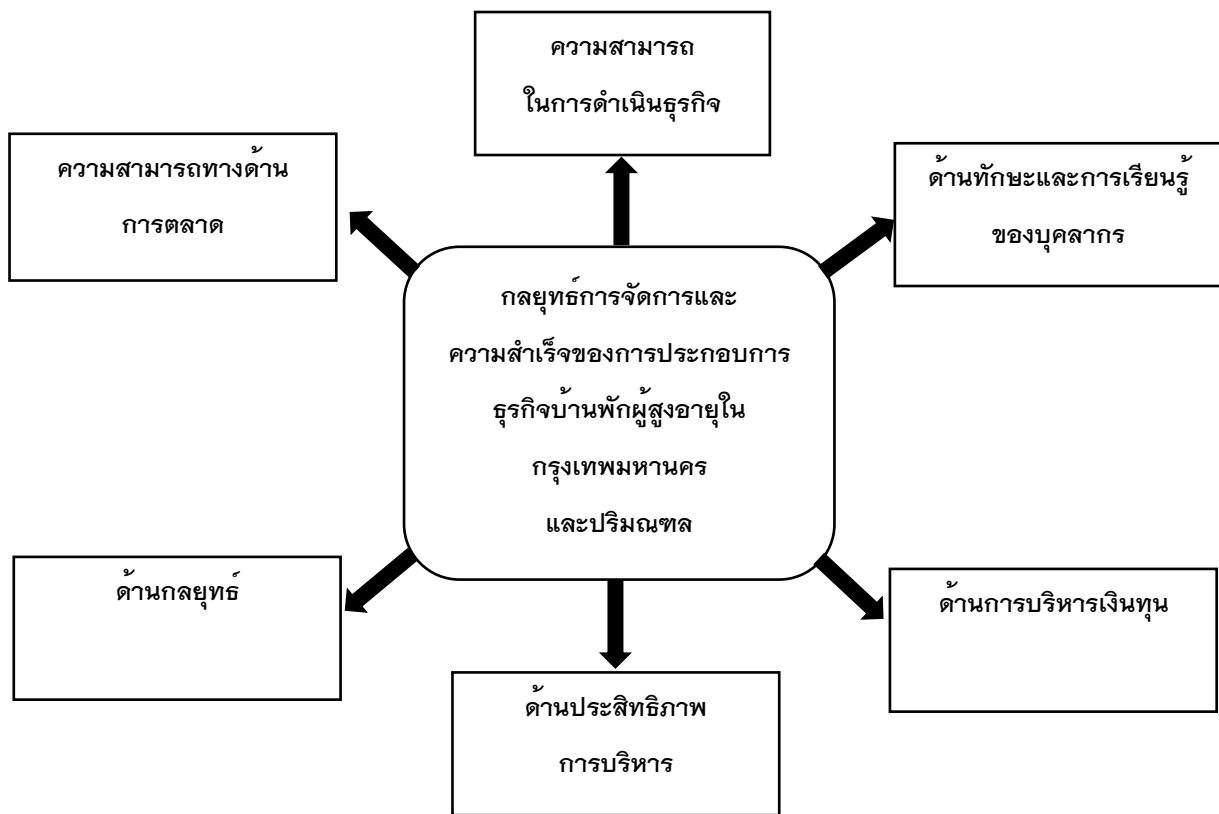
ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า โดยมีผลมาจาก 1) คุณสมบัติของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ 2) การจัดการด้านบุคลากร 3) การจัดการด้านคุณภาพการบริการ และ 4) กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ และเมื่อพิจารณาน้ำหนักของผลกระทบของตัวแปรอิสระพบว่า การจัดการด้านบุคลากรส่งผลต่อความสำเร็จมากที่สุด รองลงมาคือการจัดการด้านคุณภาพการบริการ กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ และคุณสมบัติของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุน้อยที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนุพงษ์ อินฟ้าแสง (2563) พบว่า สภาวะพฤติกรรมลูกค้าประเทศเป้าหมาย สภาวะปัจจัยในการเลือกใช้บริการ สภาวะการแข่งขันในประเทศ และรูปแบบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการสู่เกณฑ์มาตรฐานของธุรกิจดูแลผู้สูงอายุค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยคุณภาพการจัดการธุรกิจดูแลผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาตามลำดับ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดิษย์ฐา กันทะแสน และ อรอนงค์ คีรีดุจจินดา (2568) พบว่า การบริหารงานบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความพร้อมในการดำเนินธุรกิจศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ โดยคุณภาพและทักษะของบุคลากรผู้ให้บริการดูแลผู้สูงอายุส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จและความยั่งยืนของธุรกิจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โรจนศักดิ์ แสงธศิริวิไล (2561) พบว่า มาตรฐานการให้บริการและคุณภาพการบริการมีความสำคัญต่อความสำเร็จของธุรกิจดูแลผู้สูงอายุ

โดยเฉพาะการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการและครอบคลุมผ่านระบบการจัดการคุณภาพที่เป็นมาตรฐาน

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้ดำเนินการนำนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการจัดการความเสี่ยง มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วย ผลักดันให้ลูกค้าตระหนักและเข้าถึงบริการที่ปลอดภัยดังกล่าวมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในปัจจุบันควรใช้การสื่อสารหลายวิธี เช่น การพูดคุยแบบเผชิญหน้า การติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ ระบบอินเทอร์เน็ตจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ EMAIL FACEBOOK LINE เป็นต้น ในประเด็นนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัญญารัตน์ ผึ้งบรรหาร และคณะ (2567) พบว่า การทำงานในรูปแบบบูรณาการร่วมกันของระบบการศึกษาระบบบริการสุขภาพ และระบบชุมชนภายใต้วิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ พร้อมทั้งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นุสรี ศิริพัฒน์ (2567) พบว่า การปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องและเหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ผู้สูงอายุใช้พื้นที่ได้อย่างปลอดภัยและมีปฏิสัมพันธ์กันในทางสังคม ที่เป็นบทสะท้อนสะท้อนถึงการพัฒนาพื้นที่ในการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลต่อไป

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

คุณสมบัติของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ การจัดการด้านบุคลากร การจัดการด้านคุณภาพการบริการ และ กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ โดยทุกปัจจัยมีส่วนสนับสนุนซึ่งกันและกันต่อการจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพและปริมณฑลนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ผลการวิจัยผสมผสานวิธีโดยทุกปัจจัยมีส่วนสนับสนุนซึ่งกันและกันเป็นส่วนใหญ่ โดยทุกปัจจัยมีส่วนสนับสนุนซึ่งกันและกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งตรงกันทั้ง ได้แก่ 1) คุณสมบัติของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ 2) การจัดการด้านบุคลากร 3) การจัดการด้านคุณภาพการบริการ และ 4) กลยุทธ์การจัดการและความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ มีความสำเร็จและมีความสามารถทางการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ นำเสนอได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สรุป

ปัจจุบันมีความเสี่ยงหลายด้าน เช่นการเมือง เศรษฐกิจ โรคระบาด เทคโนโลยี ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจเป็นอย่างมาก ดังนั้นคุณสมบัติของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุเพียงอย่างเดียว อาจไม่มีผลโดยตรงต่อความสามารถทางการจัดการเท่าที่ควร ดังนั้นจึงควรต้องนำเอาปัจจัยด้านอื่นๆเข้ามาช่วยโดยเฉพาะด้านส่วนประสมทางการตลาด โดยการนำนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการจัดการความเสี่ยง มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยผลักดันให้ลูกค้าตระหนักและเข้าถึงบริการที่ปลอดภัยดังกล่าวมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า บ้านพักผู้สูงอายุในปัจจุบันมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้และทักษะเฉพาะทาง และยังต้องพัฒนาประสิทธิภาพในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านความสะอาด ความปลอดภัย และการให้บริการที่ครบวงจร

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการให้บริการในทุกมิติ โดยเฉพาะการรักษามาตรฐานด้านความสะอาดและความปลอดภัยของสถานที่ให้เป็นไปตามหลักสากล ควรพัฒนาระบบการให้บริการแบบครบวงจร ตั้งแต่การดูแลสุขภาพเบื้องต้น การให้คำปรึกษาด้านโภชนาการ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ไปจนถึงการประสานงานกับสถานพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของธุรกิจเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ การจัดการด้านบุคลากร การจัดการด้านคุณภาพการบริการ กลยุทธ์การจัดการ และคุณสมบัติของการประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการจัดการด้านบุคลากร เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จมากที่สุด โดยควรมีนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ชัดเจน ตั้งแต่กระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการดูแลผู้สูงอายุ และยกระดับคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการจัดการความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย การทำงานแบบบูรณาการ และการออกแบบพื้นที่ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของธุรกิจ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการความเสี่ยงและเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้สูงอายุ เช่น ระบบเฝ้าระวังสุขภาพอัจฉริยะที่สามารถติดตามสัญญาณชีพของผู้สูงอายุแบบเรียลไทม์ ระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติในกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่สำคัญ คือ การจัดการด้านบุคลากรเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดการด้านคุณภาพการบริการ กลยุทธ์การจัดการ และคุณสมบัติของการประกอบการ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า การรับฟังข้อร้องเรียน การสร้างความน่าเชื่อถือ และการสร้างกลุ่มลูกค้าประจำที่มีการบอกต่อเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความสำเร็จอย่างยั่งยืน สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้ประกอบการธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุทั้งที่กำลังดำเนินการอยู่และที่มีแผนจะเริ่มต้นธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลและส่งเสริมธุรกิจดูแลผู้สูงอายุ สถาบันการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรและฝึกอบรมบุคลากร รวมทั้งครอบครัวผู้สูงอายุในการเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพ โดยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพและทักษะของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง การยกระดับมาตรฐานการให้บริการให้ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุและครอบครัวอย่างแท้จริง การสร้างระบบการจัดการความรู้ (KM) ที่มีส่วนร่วมจากทั้งผู้ประกอบการและลูกค้า การสร้างกลไกรับฟังและแก้ไขข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพและตรงจุด การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดูแล การสร้างความยืดหยุ่นในการดำเนินงานโดยไม่ยึดติดกับกฎระเบียบจนเกินไป การสร้างความน่าเชื่อถือและความมั่นใจให้กับลูกค้าผ่านผลลัพธ์ที่เป็น

รูปธรรม การพัฒนากลยุทธ์การตลาดแบบบอกต่อ (Word-of-Mouth Marketing) และการสร้างความสัมพันธ์ระยะยาวกับลูกค้า สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้ประกอบการและลูกค้าในธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดี หรือศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและความภักดีของลูกค้าในธุรกิจบ้านพักผู้สูงอายุ รวมทั้งพฤติกรรมการบอกต่อของลูกค้า เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้สูงอายุในยุคสังคมผู้สูงอายุที่กำลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง

- กัญญารัตน์ ผึ้งบรรหาร, นิชาธิย์ ใจคำวัง, อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ และ ชัชญาสุ ช่างเรียน. (2567). การศึกษาความเป็นไปได้ทางการเงินในการลงทุนธุรกิจสถานบริการดูแลผู้สูงอายุของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. *วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 4(2), 369–384. สืบค้นจาก <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/JMSSNRU/article/view/2345>
- คุณัญญา สมเพ็ชร, พิศมัย จารุจิตติพันธ์ และ ณัฐภัสสร ธนาบวรพาณิชย์. (2565). ความพร้อมในการจัดระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิของประเทศไทย. *วารสารมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(11), 300–315. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/262035>
- จิรประภา อัครบวร. (2566). *การบริหารผลการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ : เครื่องมือพัฒนาองค์กร*. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงสมร รุ่งสวรรค์โพธิ์. (2562). อิทธิพลของการบริหารลูกค้าสัมพันธ์และภาวะผู้นำด้านการประกอบการที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจบริการผู้สูงอายุ. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 11(1), 68–84. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/bahcujs/article/view/198251>
- ศิษย์ฐา กันทะแสน และ อรอนงค์ ศิริจุจินดา. (2568). กลยุทธ์การจัดการห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงราย. *วารสารการจัดการและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 12(1), 1–13. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JMDUBRU/article/view/286419>
- ธธีรธร ชีรขวัญโรจน์ และ สุพจน์ กฤษณาธาร. (2563). *การตลาดบริการ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ธนิษฐา สร้อยทอง, กฤษณ์ ทักษุพา, วริศรา บัวแดง และ วันดี ยูโส. (2566). รูปแบบความสุขของผู้สูงอายุในจังหวัดนครปฐม. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 8(3), 492–502. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/265430>
- ธิดาฤดี หมั่นหมี่. (2565). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ธีทัต ตรีศิริโชติ. (2564). การปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง. *วารสารวิชาการสังคมศาสตร์เครือข่ายวิจัยประชาชน*, 3(2), 62–72. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/prn/article/view/253900>
- นราธิป ชีรธนาธร. (2565). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮาส์.
- นุสรี ศิริพัฒน์. (2567). แนวทางการพัฒนาพื้นที่สาธารณะที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการการจัดการภาครัฐและเอกชน*, 5(2), 298–312. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/appm/article/view/259090>
- บุษกร เชี่ยวจินดาگانต์. (2561). เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษา. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ*, 13(25), 103–118. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/larhcu/article/view/143027>
- พัสสรณ์ วรภัทร์ธระกุล และ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2564). รูปแบบการเตรียมชุมชนเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุในหน่วยปฐมภูมิ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 7(1), 154–166. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/WTURJ/article/view/254557>
- ภิมภักดิ์ ปรมัตถ์โรชิต. (2565). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์: ส่องค์การแห่งการเรียนรู้. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(5), 337–351. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/view/247458>
- โมรยา วิเศษศรี, ศิริวิทย์ กุลโรจนภัทร, รัชฎา พงษ์ธนกิจ และ สุนทร ผจญ. (2563). ประสิทธิภาพการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 5(9), 79–94. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/245160>
- โรจนศักดิ์ แสงธศิริวิไล. (2561). การบริหารการจัดการธุรกิจบริการดูแลสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันทางธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์*, 13(2), 1–19. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/GSC/article/view/165144>
- ศุภศิริ โปศิริ และ วัชร เวชประสิทธิ์. (2564). กลยุทธ์การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจดูแลผู้สูงอายุในประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 12(2), 20–37. สืบค้นจาก <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/MBASBJ/article/view/14270>

- สุภาวงศ์ จันทวานิช. (2565). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุพงษ์ อินฟ้าแสง. (2563). พฤติกรรมที่ส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการธุรกิจและผู้สูงอายุ
สู่เกณฑ์มาตรฐาน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*, 11(1),
144–159. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/npuj/article/view/243085>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.
<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>